

Gratia

Gratia nisi gratis est, non est gratia
"Om nåden inte är gratis, är det ingen nåd"
Augustinus

Kyrkoblاد – Evangelisk – lutherska bekännelsekyrkan
Kirkeblad – Den Evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Nr 2. 2007 årgang.11

Den Hellige Treenighetskatedral, Pskov i Russland, utvendig veggmaleri. Foto: G.A.Hjorthaug

GRATIA

Utgis av Den Evangeliske Lutherske
Bekjennelseskirke
Ansv.red.Gunnar Edwardsson,
gedwardsson@telia.com
Red.sekr: Gunnar Hjorthaug
E-mail: gunnar.hjorthaug@tele2.no

Kirkestyret består av:
Asbjørn Hjorthaug, ordf./formann er
ansv.utgiver av Gratia,
Gunnar Edwardsson, (sekr./ sekr.)
Jan-Erik Andersson, kassör/kassierer
Tlf: 0431/430165,
Åke Malander.
Nils Svensson.
Kyrkostyrelsens adress: Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad, Tlf/fax: 69 92 11 32
Kyrkans bankgironr 5633-5136 För-
samlingar

S:t Matteus ev luth förs., Uppsala

Kh Åke Malander,
Karlsberg, Åkerlänna
S-740 30 Björklinge,
Tlf/fax 018/356140
ake.malander@telia.com

S:t Johannes ev luth förs., Yxenhult

Kh Gunnar Edwardsson,
Fågelsångsv.14
S-341 31 Ljungby,
Tlf/fax 0372/62952
gedwardsson@telia.com

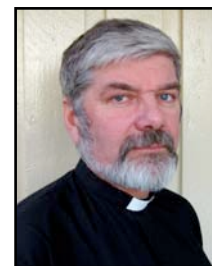
S:t Andreas ev.luth förs., Skellefteå

Kh Gunnar Byström,
Skelleftehamns v.182
S-932 35 Ursviken,
Tlf/fax 0910/35008
bystrom@skemail.se

Den lutherske menighet, Knapstad

Mprest Asbjørn Hjorthaug
Rugdeveien.3 N-1823 Knapstad
Tlf/fax 69 92 11 32
asbj.hjorthaug@c2i.net

Pinse -

*Hellig Ånd, o himmellue
Kom og tenn mitt hjerte an,
Så jeg Jesus klart kan skue
Som min Gud og frelser sann!
Deg å elske Jesus kjær,
Er hva jeg meg ønsker her.*

Det er dette pinsen handler om. Jesus skal bli stor for oss og stå i sentrum.

Jesus sier det selv slik om Den Hellige Ånd i Joh 16,14-15:
Han skal forherlige meg, for han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere. 15 Alt det Faderen har, er mitt. Derfor sa jeg at han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere.

Paulus understreker overfor korinterne: *For jeg hadde bestemt at jeg ikke ville vite av noe annet hos dere enn Jesus Kristus og ham korsfestet. 1 Kor 2,2.*

Til galaterne sier Paulus: *Uforstandige galatere! Hvem er det som har forhekset dere, dere som har fått den korsfestede Jesus Kristus malt for øynene deres? Gal 3,1*

Å male ut den korsfestede Jesus Kristus for våre øyne er Den Hellige Ånds viktigste oppgave.

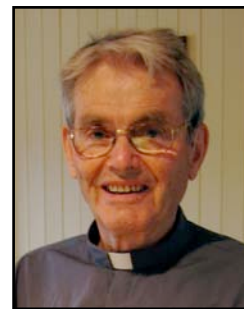
Når jeg hører evangeliet så er han der. Når jeg i skriftemålet får høre at mine synder er meg forlatt så er han der, når jeg mottar brødet og vinen som Jesu Kristi legeme og blod i nattverden til syndenes forlatelse - så er han der og forherliger Kristus, når et barn bringes til dåpen og døpes i Faderens og Sønnen og Den Hellige Ånds navn så er han selvsagt også der og bidrar til at barnet kan bli bevart i troen. Gjennom hele livet i sorg og motgang så er han der og oppmuntrer oss til å feste blikket på den korsfestede Kristus. Det fikk Job også erfare der han lå syk, ensom, fattig og forlatt og roper ut: *Men jeg vet at min gjenløser lever; og som den siste skal han stå fram på jorden. Job 19,25*

Hele mitt liv som kristen er en kamp mot synden og djevelen. Når den får overtaket ser jeg på meg selv, fortviler og blir motløs. Loven viser i tillegg at i meg bor det ikke noe godt. Men så er den Hellige Ånd der med Ordet - han som bor i Ordet – han opplyser meg og påminner meg om evangeliet at Jesus døde for meg og har kjøpt meg fri slik jeg er. Jeg får betrakte meg som ren og rettferdig. Jeg er Guds barn ikke på grunnlag av noe i meg, men på grunnlag av det Jesus har gjort for meg.

Hele vår kirkes eksistensberettigelse er at alt ligger i Guds hånd. Vi er hans redskaper. Vi skal bære ut evangeliet. Vi sår og vanner – men det er tilslutt Gud ved Den Hellige Ånd som gir vekst. Vi skal trofast og urokkelig forkynne evangeliet for alle. God pinse.

Asbjørn Hjorthaug

Kom helge Ande

Kom helge Ande vittne giv, i mig att Jesus är mitt liv Och att jag intet annat vet, Än Jesus till min salighet. "När Hjälparen kommer, som Jag skall sända er från Fadern, skall Han vittna om mig./Jh15:26

Du Guds mun, som ensam ger mig glädjen från himlen med din Andedräkt, d.ä. Ditt Ord. Du har kallat mig till din heliga Kyrka och församling.

Dig vill jag ära:"med lovets offer, en frukt från läppar som prisar hans Namn."/Hebr 13/ Av Dig är jag, danad av stoft från jorden. Du blåste in Din Livsande i min näsa och gjorde mig levande. Så skapad och beroende, ser Du mig ändå, ja är i mitt hjärta boende, och gör mig i Dopet på Kristus troende. Lovad vare Du, GUDS helge ANDE!

Så skall ock jag en gång bli jord, så Herrens Ord oss lär, Du himmelen och all dess här, har skapat och mig fortsatt bär, och undervisar, vårdar, lär, - Guds skolmästare Du är! "Må den Rättfärdige slå mig i kärlek och straffa mig, det är som olja på huvudet" /Psalt. 141.

Så visar Anden att Guds tuktan är hans kärleks ris, för att driva mig åter till Kristus. 'Jag får vara hos min Brudgum', det är brudsjälens/trons Höga visa, ingiven av Anden!

Du ser hur svag jag är, Du Guds barnavårdsman och småskollärare, Du mästare i att sjunga in Kristus i oss, Guds små. Du fyller oss med Kristi kärleks skatter. Du lär oss jubla! "Sjung och spela

till Herrens ära i ert hjärta", säger Han. Bara i hjärtat? "Tala till varandra med psalmer och hymner och andliga sånger"/Ef.5/, betyder att vi också skall öppna munnen och sjunga ut vår tacksägelse och lovsång inför Herren!

Du lär oss att sjunga som konung David och hans trossyskon: "Gud, en ny sång vill jag sjunga till din ära, till tiosträngad psaltare vill jag lovsjunga dig." /Psalt144/

Här punkterade Anden Davids sprickfärdiga hjärta, så att lovsången fick vingar och steg upp inför tronen, där Guds Smorde, och vår Löftesman satt: Davids Frälsare, och v å r! Ja, lovad vare Du, Guds helge Ande, som bor hos oss, i Ordet och Sakramenten!

Amen.

Kom helge Ande till oss in, slit sönder satans snara, I hjärtat rum för Ordet finn, Att det hos oss må vara, Av Ordet vi nu rena bli, och prisa Gud med gamman, För Kristi Ord nu lova vi, och tacka allesamman, vi sjunga därtill: Amen. /LPs 890:4

Gunnar Byström

”JAG ÄR världens ljus.”

”JAG ÄR världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan skall ha livets ljus.” De orden säger Jesus i Joh 8: 12.

Ljus och mörker är tema som går igenom hela Skriften. Och Jesus använder det på olika ställen och bibeln visar på olika ställen vilket ljus han är.

Men låt oss börja med Mörkret,

för med denna metafor beskrivs vår situation i bibeln (Efes 6: 12), vi människor som lever i världen. Vårt liv är inte upplyst av något ljus, mer än solens ljus om dagen och månens några nätter. För i våra liv härskar inte ljuset. Där härskar inte sanningen. Vi tror emellertid ofta på mänsklig upplysning att forskning eller idéer i tiden ska rädda mänskligheten. Eller att omfattande miljömedvetande, omfattande politiska åtgärder ska kunna ändra vår situation i världen, skapa hopp och tro på framtiden.

Men varje människa lever ju sitt liv, varje människa lever sina dagar, månader och år, och ingen människa undgår döden. Finns det något ljus i människan liv, sådant hon lever det i världen? Och finns det detta inför döden? Ett stort och avslöjande problem i västerlandet är det ökande antalet depressioner som inte minst drabbar människor när det står klart att livet är på väg att fly. Är det inte just avsaknaden av ljuset och insikten av den kristna tron som orsakar detta?

Vår tillvaro sådan den är kan ha många ljuspunkter, men ingen som kan råda bot på det verkliga mörkret. Det är i denna situation

bibelns ord kommer till oss och säger att ett ”ljus ska skina över dem som sitter i mörker och dödsugga” (Luk 1: 79) Det ljuset måste således vara sådant att de skänker i ljus i det största mörker och inför döden. Detta ljus är Jesus och om honom heter det i Johannesevangeliets första kapitel: ”I honom var liv och livet var människorna ljus. Och ljuset lyser i mörkret och mörkret har inte övervunnit det.” Vilka sällsamma ord! av Gud. (Joh 1:10)

Ja, han kommer för att ge ljus till oss alla, ge oss hopp, liv och frälsning. Och att ta emot honom och att ta emot detta han kommer med, det är att tro på hans namn, tro att han är Jesus, frälsaren, tro att han är det verkliga ljuset för oss alla. Inte tro att det är bara ett sken eller en vacker story, utan i stället en realitet, en verklighet med syndernas förlåtelse och evigt liv. Det understryker evangelisten till sist med dessa ord: ”Vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning” (Joh 1:14)

Gunnar Edvardsson

Fjärde budet:

Du skal hedre far og mor.

Du skall hedra din far och mor, så att det går dig väl och du får leva länge på jorden.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte föraktar våra föräldrar och överordnade eller retar dem till vrede utan hedrar dem, tjänar dem, lyder dem, älskar dem och visar dem vår uppskattning.

Gud älskar alla människor, och han bjuder oss att vi ska älska vår nästa som oss själva. Av alla människor är det dock två personer som vi står i ett alldeles eget förhållande till, vår far och mor. Kristna föräldrar ser sina barn som en Guds gåva, och omvänt så ska vi betrakta våra föräldrar som Guds gåva till oss. Deras kärlek, omsorger och uppförelser kan vi nog aldrig till fullo uppskatta. Naturligtvis har även de sina fel och brister som alla andra syndare, och alla har väl inte samma ljusa bild av sin uppväxttid. Likväl står vi alla under fjärde budet, och till detta bud har Gud även knutit ett löfte. Och, som dr Luther påpekar i Stora Katekesen, alla människor ska vi älska, men våra föräldrar ska vi dessutom hedra.

Gäller då fjärde budet med avseende på endast två personer? Nej, så ska vi inte se det. I vår katekesutveckling (efter gamle ärkebiskopen Olof Svebilius, 1681-1700) frågas det. "Vad menas med far och mor?" Svar: "Föräldrar men också myndigheter, präster, lärare och alla, som har till uppgift att ta vård om oss." Som kristna ska vi i detta bud innefatta alla som har någon överordnad ställning i förhållande till oss: lärare i skolan, chefer på arbetsplatsen myndigheter och styresmän i samhället (de som i bibliskt

språkbruk kallas överhet), men även prästerna och lärarna i församlingen. Rom. 13 lär oss att all överhet är av Gud, och vi är som kristna uppmanade att underordna oss de lagar och regler som gäller i det samhälle där vi lever och verkar. Detta gäller oavsett vad vi personligen tycker om överheten. Den överhet som Paulus hade när han skrev detta var det romerska kejsardömet, som inte var någon "kristlig överhet" utan tvärtom en statsmakt som förföljde de kristna. Detta kan vara något att tänka på om vi frestas att klaga över situationen i vår egen tid. Dock finns det en gräns för vår lydnad: "Man måste lyda Gud mer än människor." Men, för att åberopa detta fordras ett förbud eller en befallning, klart och tydligt uttalat i Nya Testamentet – inte bara i kristen tradition och sedvänja, och den kristne ska då även utan att klaga ta konsekvenserna av sitt ställningstagande, vilka i våra länder inte är så betungande, men i vissa länder kan innefatta dödsstraff. Under fjärde budet måste det även strykas under att den världsliga maktens uppgift är att sörja för medborgarnas väl och ve i timligt avseende; människornas andliga väl är kyrkans uppgift.

Till sist, låt oss tacka Gud för att vi, både i Norge, Sverige, Danmark och Finland, får leva i en demokratisk rättsstat. Du får ge din röst för hur samhället ska styras, du får fritt kritisera överheten. Maktskiften sker genom allmänna val utan vapen och blodspillan. Du riskerar inte heller att godtyckligt fängslas och frihetsberövas, vilket är den dystra verkligheten på många håll i världen. Och, bäst av allt, vi får fritt samlas kring Ordet och Sakramenten och fira Herrens sköna gudstjänst.

Åke Malander

Pingstdagsandakt

av C.F. Walther

Text: Apg 2:1–13.

Da pinsedagen kom, var alle samlet på ett sted. [2](#) Plutselig lød det fra himmelen som når en kraftig vind blåser, og lyden fylte hele huset hvor de satt. [3](#) Tunger som av ild viste seg for dem, delte seg og satte seg på hver enkelt av dem. [4](#) Da ble de alle fylt av Den hellige ånd, og de begynte å tale på andre tungemål etter som Ånden ga dem å forkynne.

[5](#) I Jerusalem bodde det fromme jøder fra alle folkeslag under himmelen. [6](#) En stor folkemengde stimlet sammen da de hørte denne lyden, og det ble stor forvirring, for hver enkelt hørte sitt eget språk bli talt. [7](#) Forskrekket og forundret spurte de: «Er de ikke galileere, alle disse som taler? [8](#) Hvordan kan da hver enkelt av oss høre sitt eget morsmål? [9](#) Vi er partere og medere og elamitter, folk som har bodd i Mesopotamia, Judea og Kappadokia, i Pontos og Asia, [10](#) Frygia og Pamfylia, i Egypt og i Libya-området mot Kyréne, og innflyttere fra Roma, [11](#) jøder og proselytter, kretere og arabere – og vi hører dem tale om Guds storverk på våre egne tungemål!» [12](#) De visste ikke hva de skulle tro, og forvirret spurte de hverandre: «Hva er dette for noe?» [13](#) Men noen gjorde narr av dem og sa: «De har drukket seg fulle på søt vin.»

Pingstdagen är en härlig tilldragelse, för vilken alla kristna borde vara evigt

tacksamma för, för en tilldragelse av detta slag betyder fröjd; att gå in i Guds hus till en storartad fest. Det innebär att den Helige Ande kommer över Herrens lärjungar.

Kristus hade lovat lärjungarna: ”Johannes döpte med vatten, men få dagar härefter skall ni bli döpta i den Helig Ande.” (Apg 1:5). Då han välsignade dem, for Han upp majestätiskt från jorden, högre och högre, innan ett moln, som en segervagn som mottog honom, drog honom tillbaka från hans anhängares längtande blicken.

Tio dagar efter Kristi uppstigande, kom den judiska pingstfesten och lärjungarna var

församlade i bön och åkallan. Och se! Det hördes ett ljud från himmel, som en mäktig vind och det fyllde det hela huset där de satt. Här framträdde den Helige Ande synligt i form av tungor av eld, som brann över lärjungarnas huvuden. Lärjungarna fylldes med den Helige Ande och den stora folkmassan av åskådare, festivalgäster från varje nation under himmel blev överraskade, för plötsligt proklamerades i eldigt tal på alla språk av dessa utlänningar på skilda språk Guds stora gärningar.

Genom denna tilldragelse uppenbarade den Heliga Ande sig själv, härligt och majestätiskt, inför hela världen om den sanne Guden och om den tredje personen i den Heliga Treenigheten. Nu vill han att hela världen ska känna igen att han, med den Fadern och Sonen, är Gud, lika evig och mäktig, och att alla skulle ära och tillbe honom på jorden såsom i himmelen.

Genom detta mirakulösa utströmmande av den Helige Ande över lärjungarna, uppenbarade Kristus för hela världen att han är riktigt uppstånden, att han for upp i himmelen, och att han nu sitter som Gud och människa vid Majestätets högra hand i höjden. Han regerar från sin överflödande godhet och enligt sin stora glädje, han öser ut den Helige Ande över sina utkorade barn. För lärjungarna betydde det, att de inte bara blev utrustade för sitt stora uppdrag, utan de även att det förvandlade deras mänskliga svaghet och nedslagenhet in i gudomlig styrka och oöverbärligt mod. Deras ofullständiga kunskap blev förvandlad till en ofelbar, perfekt upplysning. Deras enkelhet och obekvämlighet blev vänd i en himmelsk klokhet. Utgjutelsen av den Helige Ande visade och högtidligt konfirmerade dem i deras himmelska kall inför alla nationer på jorden, som vittnen och lärare av allt folk och Kristi ombudsmän, ja Guds budbärare till hela

den syndfulla världen.

Vi ska inte tänka att detta mirakel av den Helige Andes utgjutande som vi firar i dag är något som bara hände apostlarna. Det är den Helige Andes fest vi firar, men det som hände apostlarna upprepas varje år, då vi firar detta. Det är sant att apostlarna blev begåvade med en utomordentlig Andens gåva bara för dem själva i deras särskilda uppdrag. Icke desto mindre, vi, tillsammans med allt Guds folk får del av denna gåva som apostlarna fick: Den Helige Ande själv.

O Helige Ande, träd in i våra hjärtan, och börja ditt arbete. Gör oss till ditt tempel, ja sol av Din själ, Du gudomliga, eviga ljus. Låt ditt ljus skina och omge oss, till glädje och pånyttfödelse för oss, att vi i Dig må finna det eviga levebrödet och så att vi lever ständigt i bön till Dig. Må din kärlek ständigt brinna i oss. Amen.

**Fra C.F.W. Walther Devotional
Book: GOD GRANT IT
av Ned Brochwell**

Den Hellige Treenighet

Mosaikken til Den Hellige treenighet ble laget av Evgeniy Klimov i 1942 mens han oppholdt seg i hovedstaden Riga. Mosaikken er en reproduksjon av et ikon Andrey Rubluov har malt.

Klimov var født i Latvia hvor han hadde sin oppvekst. Halvparten av sitt liv bodde han siden i Canada hvor han døde.

Det var i 1944 at mosaikken ble brakt til Pskov. Den russiske byen nær ved Estlands grense og hvor Tsar Alexander underskrev sin egen

avskjed og abdiserte til fordel for den russiske kommunistiske revolusjonen.

Mosaikken ble forvart i Treenighetskatedralen i mange år. I 2006 ble mosaikken funnet frem og plassert på en iøyefallende plass over inngangspartiet til den gamle muren rundt kirken over gaten med navnet Den Hellige Treenighetsgaten, nettopp slik Klimov hadde ønsket at mosaikken skulle stå og markere sitt budskap.

Gunnar Hjorthaug

Årskonferensen 2007 -EFS Gården i Åsljunga 4-8 juli

Tema:“Det nya livet”

Vad är det nya livet? Hur får vi det nya livet? Vad innebär det nya livet? Hur lever vi det nya livet? Hur lever vi det nya livet i äktenskapet? Det nya livet i världen. Vad syftar det nya livet till? (Laudes och Completorium, Laudes och Completorium, Vesper, Høymesse; årsmøte). Velkommen!

Påmelding til:

[Jan-Eric Andersson](mailto:jan-eric.a@telia.com)

E-post: jan-eric.a@telia.com

Adress: Växthusvägen 31

266 31 MUNKA-LJUNGBY

Tfn: 070-491 65 82